

NOTAT

Saksnummer: 11/3077	Fra: Anne Marie Abotnes
Dato: 28.03.2011	Seksjon: Utviklingsseksjonen
Side 1 av 11	Telefon: 46803662
	E-post: anne-marie.abotnes@fiskeridir.no

TIL:

Aksel Eikemo
Peter Gullestad
Terje Halsteinsen
Liv Holmefjord
Anne Kjos Veim

BESLUTNINGSNOTAT – REGULERING AV LEPPEFISK I 2011

I. INNLEDNING

På bakgrunn av den store interessen for leppefisk, avholdt Fiskeridirektoratet i samarbeid med Havforskningsinstituttet et seminar om leppefisk 19. november 2010. På dette møtet deltok også Mattilsynet og Veterinærinstituttet. Som en oppfølging av det som kom frem på seminaret varslet Fiskeridirektoratet at det ville bli vurdert forvaltningstiltak i fisket etter leppefisk.

For å skaffe et best mulig grunnlag for å vurdere ulike forvaltningstiltak, nedsatte Fiskeridirektøren i januar 2011 en arbeidsgruppe med deltakere fra Norges Fiskarlag, Norges Kystfiskarlag, Salgslagenes samarbeidsråd, FHL og Havforskningsinstituttet. Arbeidsgruppens mandat er to-delt. Gruppen skulle innen 1. mars 2011 legge frem forslag til reguleringstiltak for 2011. Arbeidsgruppen skal deretter innen utgangen av første halvår 2012 legge frem en rapport som kan danne grunnlag for bærekraftig uttak og bruk av leppefisk. Arbeidsgruppen leverte forslag til reguleringstiltak i 2011 til Fiskeridirektøren den 25. februar 2011. Arbeidsgruppen har i rapporten vurdert følgende reguleringstiltak for 2011:

- Åpningstidspunkt / fredningstid
- Minstemål
- Deltakelse
- Røkting
- Redskap
- Transport
- Fangstrappertering

Arbeidsgruppen er delt i synet på åpningstidspunkt/fredningstid. De øvrige forslagene fra arbeidsgruppen er omforent.

Arbeidsgruppens rapport ble sendt på høring 25. februar 2011 med høringsfrist satt til fredag 18. mars 2011. Arbeidsgruppens forslag og høringsbrev har vært tilgjengelig på www.fiskeridir.no, hvor en også kan finne høringsuttalelsene.

Høringssvar på arbeidsgruppens forslag til reguleringstiltak er mottatt fra følgende høringsinstanser: Norges Fiskarlag, Skagerakfisk, Fiskerlaget Sør, Norges Kystfiskarlag, Nordland Fylkes Fiskarlag, FHL, Direktoratet for naturforvaltning (DN), Fiskeridirektoratets Region Trøndelag, Region Vest, Region Sør, Region Møre og Romsdal, Region Nordland, Region Finnmark, En samlet gruppe fiskere fra Nærøy og Vikna Kommune i Nord-Trøndelag (samlet gruppe fiskere fra Nord-Trøndelag), SalmoNor AS, Rogaland Fiskehelsenettverk (RFN), Teineskjær as, Kai Thorsen Dalene på vegne av 8 fiskere i Telemark, Lerøy Seafood Group ASA (LSG), HAVdyrkerne SA, Morten Alfredsen, Aleksander Bjørnevik og Svein Hartvikøy.

II. ARBEIDSGRUPPENS FORSLAG OG HØRINGSUTTALELSER

1. Åpningstidspunkt / fredningstid

Arbeidsgruppens tilrådning

Arbeidsgruppen har ikke en omforent tilrådning om åpningstidspunkt/fredningstid.

Høringsuttalelser

Fem av høringsinstansene, Skagerakfisk, Fiskerlaget Sør, RFN, Kai Thorsen Dalene og LSG går imot at det fastsettes en åpningsdato eller en fredningsperiode for leppefisk. Skagerakfisk viser til at oppdrettsnæringen ønsker leppefisk i mai og juni og at fiskerne på Sørlandet derfor har fisket leppefisk i dette tidsrommet. Skagerakfisk har ikke registrert problemer med gytefisk som blir sortert fra. Dersom det fastsettes fredningstid, mener Skagerakfisk at denne må vurderes ulikt for deler av kysten, fordi erfaring fra leppefisk og andre arter viser at fangst- og gytetider er forskjellige langs kysten. Fiskerlaget Sør viser til at en felles åpningsdato den 1. juli vil spesielt ramme fiskerne på Skagerrakkysten, og denne gruppen har blitt særdeles sterkt regulert i den senere tid i andre fiskeri, bl.a. med forbud mot å fiske ål og pigghå. Skagerrakkysten må i tilfelle unntas fra en eventuell åpningstid og/eller fredningsperiode. RFN mener det er for lite kunnskap om gytetidspunkt for leppefiskartene til å sette noen absolutt fredningstider. LSG viser til at gyting foregår på ulike tider avhengig av sted og å sette en dato for hele landet har derfor ikke noen grunnlag i fiskens biologi og naturlige forhold, og at redskapsbegrensning (kun teine) vil redusere utfordringene knyttet til fangst av gytemoden fisk.

Norges Fiskarlag foreslår som en prøveordning at det fastsettes en fredningsperiode for leppefisk nord for 62°N fra 15. mai og ut juni måned og at det for områdene sør for 62°N blir tillatt å fiske uten fredningstid. Nordland Fylkesfiskarlag støtter en fredningsperiode fra 15. mai og ut juni.

FHL viser til at Havbruksnæringen på Vestlandet har behov for tilgang på bergnebb før 1. juli, og en felles åpningsdato for alle leppefiskarter synes å ha for store konsekvenser.

DN støtter en tidsperiode for når fisket er tillatt og foreslår to fredningstider, en om vinteren og en før, under og etter gytetiden om sommeren.

Fiskeridirektoratets Region Sør støtter åpningsdato den 23. juni for hele landet. Region Vest og Region Møre og Romsdal støtter fredning frem til 1. juli for hele landet.

Samlet gruppe fiskere fra Nord-Trøndelag støtter åpningsdato den 1. juli 2011. HAVdyrkerne støtter en fredning frem til 1. juli i fylkene Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal.

2. Minstemål

Arbeidsgruppens tilråkning

Arbeidsgruppen anbefaler at minstemålet settes til 11 cm.

Høringsuttalelser

Norges Fiskarlag, Skagerakfisk, Fiskerlaget Sør, RFN og Fiskeridirektoratets Region Møre og Romsdal støtter forslaget om et minstemål på 11 cm for alle arter. Norges Fiskarlag viser til at fastsetting av minstemål bør ta hensyn til når fisken blir gytemoden, og sikre at den har fått gytt minst en gang før fangst. Det er ikke tilstrekkelig kunnskap om dette, og under forutsetningen av at det innhentes mer forvaltningsrettet kunnskap om gytetidspunkt kan fiskerlaget støtte forslaget om et minstemål på 11 cm. Norges Fiskarlag mener imidlertid det bør gis dispensasjon for å benytte leppefiske ned til 8 cm ved avlusing av smolten da leppefisk er å foretrekke fremfor kjemikalier.

Nordland Fylkes Fiskarlag mener minstemålet bør settes avhengig av art. For bergnebb og grønngyllt settes minstemålet til 11 cm og berggyllt 13 cm. FHL støtter et minstemål på 11 cm generelt, 13 cm for berggyllt, og mulighet for unntak for enkelte regioner som kan ha et minstemål på 8 cm. FHL viser til at enkelte anlegg for smolt har nøter som fisk ned til 8 cm ikke rømmer fra. Lokalt, som for eksempel flere steder i Nord-Trøndelag og nordover, fanges det kun et meget lite antall leppefisk med størrelse over 11 cm. Dersom hensynet til lokalfanget leppefisk skal stimuleres samtidig som kravet på 11 cm skal opprettholdes som et generelt krav for hele landet vil det bety at det ikke vil bli leppefisk tilgjengelig for bruk på smolt.

Samlet gruppe fiskere fra Nord-Trøndelag og SalmoNor støtter ikke et minstemål på 11 cm. Samlet gruppe fiskere fra Nord-Trøndelag har sammen med oppdretterne i sitt område praktisert et minstemål for leppefisk på 8 cm og leppefisken benyttes i all hovedsak til smolt. Av ca 1.000 leppefisk får gruppen fra Nord-Trøndelag ikke mer enn ca 100 leppefisk over 11 cm, og et minstemål på 11 cm vil føre til at det ikke blir lønnsomhet i fisket og en kan ikke dekke oppdretternes behov for en miljøvennlig avlusing av laksen. SalmoNor (Nord-Trøndelag) benytter lokalfanget leppefisk til avlusing av kun smolt, og med nøter som har en maskevidde på 15,5 mm, vil leppefisk på 8 cm ikke kunne rømme. Et minstemål på 11 cm vil

begrense tilgangen på lokalfanget leppefisk. Fiskeridirektoratets Region Trøndelag viser til at et minstemål på 11 cm er for mye i fiske etter leppefisk til bruk i smoltnøter, og det bør derfor vurderes om et minstemål på 11 cm er for stor så langt nord som Trøndelag. Region Trøndelag støtter et minstemål på 8-9 cm.

Norges Kystfiskarlag ber om at det tas hensyn til regionale forskjeller slik at man i størst mulig grad kan benytte lokalfanget leppefisk i lakselusbekjempingen. Norges Kystfiskarlag viser til at i området Nord-Møre/Sør-Trøndelag har man hatt et minstemål på 10 cm på bakgrunn av maskevidde i merdene og ut fra at det fanges små mengder fisk som er over denne størrelsen, og fra Trondheimsfjorden og nordover ønskes derfor et minstemål på 8 cm.

HAVdyrkerne støtter minstemål for berggylt på 12-13 cm og 10 cm for bergnebb.

DN støtter innføring av minstemål, men viser til at basert på leppefiskens biologi, kan et ensidig fiske på stor leppefisk få en større negativ påvirkning enn hva man normalt ville forvente, fordi beskatningen i stor grad vil skje på ett kjønn alene. Tar man ut alle de store hannene vil rekrutteringen kunne forventes å bli lav. Dette må tas hensyn til når man setter en eventuell grense for minstemål, og tilsier at bruk av minstemål alene kanskje ikke er tilstrekkelig til å ivareta hensynet til rekruttering.

3. Deltakelse

Arbeidsgruppens tilråkning

Arbeidsgruppen foreslår at det blir forbudt for fritidsfiskere å fiske leppefisk med både teiner og ruser. Fritidsfiskere med leveringsavtale for salg av leppefisk kan likevel søke om adgang til å drive slikt fiske.

Høringsuttalelser

Norges Fiskarlag, Fiskarlaget Sør, HAVdyrkerne og Fiskeridirektorats Region Sør, Region Trøndelag, Region Møre og Romsdal støtter ikke arbeidsgruppens forslag. Norges Fiskarlag går inn for at fisket etter leppefisk tillates bare gjennomført av manntallsførte fiskere. Dersom manntallsførte fiskere ønsker å benytte ruser til fangst av leppefisk, må det søkes om dispensasjon. Norges Fiskarlag viser til at fritidsfiskere som ikke har hatt leveringsavtale tidligere, kan i 2011 og for ettertiden ikke fiske leppefisk for levering til oppdrettsanlegg og at ungdom som skal fiske leppefisk under ungdomsfiskeordningen må gjennomgå opplæring i fangstmetode og fangsthåndtering.

Fiskerlaget Sør mener kun fiskere registrert i fiskermanntallet skal kunne drive fiske etter leppefisk for omsetning. En vil ikke støtte at det skal gis unntak fra dette selv om det foreligger noen form for leveringsavtale. Fiskeridirektoratets Region Møre og Romsdal viser til at leppefisk som begrenset ressurs og innføring av reguleringer tilsier at fisket bør være forbeholdt manntallsførte fiskere eller merkeregistrerte fartøy. Dersom det ønskes en åpning for fritidsfiskere med leveringsavtale for salg av leppefisk, bør det kun være en tidsbegrenset overgangsordning ut 2012. Region Trøndelag støtter at fisket etter leppefisk bør forbeholdes yrkesfiskere på blad A og B. Samlet gruppe fiskere fra Nord-Trøndelag mener fisket etter leppefisk bør være forbeholdt fiskere som er manntallsført på blad B.

Norges Kystfiskarlag, Nordland Fylkes Fiskarlag og FHL støtter arbeidsgruppens forslag til begrensning av deltakelsen.

DN viser til at behovet for kunnskap om hvordan fangsten skal behandles for å sikre høy grad av overlevelse, kan sikres gjennom at fiskere som ønsker å delta må søke spesielt om dette.

4. Røktig

Arbeidsgruppens tilrådning

Arbeidsgruppen diskuterte daglig røktig uten å komme til enighet. Et eventuelt krav om daglig røktig bør inneholde unntak for søn- og helligdag.

Høringsuttalelser

Norges Fiskarlag, FHL, Norges Kystfiskarlag og SalmoNor støtter forslaget om daglig røktig. Fiskerlaget Sør og Samlet gruppe fiskere fra Nord-Trøndelag støtter krav til daglig røktig, men med unntak for søn- og helligdager. HAVdyrkerne støtter daglig røktig, også i helgene.

DN viser til at fiskens velferd må få høyest fokus og dersom man finner at daglig røktig er mest forsvarlig, men man ikke ønsker å røkte på søn- og helligdager, bør heller ikke redskapen stå ute i dette tidsrommet.

5. Redskap

Arbeidsgruppens tilrådning

Arbeidsgruppen anbefaler en begrensning på inntil 100 teiner, ruser eller en kombinasjon av disse per fartøy. Arbeidsgruppen anbefaler også at ordningen med dispensasjon til å bruke ruse i leppefiske skal videreføres for 2011. Arbeidsgruppen anbefaler at det arbeides videre med seleksjon i det langsiktige arbeidet.

Høringsuttalelser

Norges Fiskarlag går inn for at det som en prøveordning for 2011 settes en begrensning på 100 teiner i fisket etter leppefisk. Fiskerlaget Sør støtter forslaget om en redskapsbegrensning på inntil 100 teiner, ruser eller en kombinasjon av disse per fartøy. Fiskerlaget Sør forutsetter at ordningen med dispensasjon til å bruke ruse i leppefisket videreføres i 2011.

Norges Kystfiskarlag, FHL, Samlet gruppe fiskere fra Nord-Trøndelag og SalmoNor støtter ikke arbeidsgruppens forslag. De viser til at kravet om daglig røktig vil gjøre at en ikke benytter mer redskap enn hva man kan røkte daglig.

Teineskjær as, Svein Hartvikøy og LSG støtter ikke arbeidsgruppens forslag. Teineskjær as viser til at forslaget vil minske lønnsomheten for de som ønsker å drive fisket på heltid og begrense de som er flinke til å drive dette fiskeriet. Forslaget oppfordrer til å benytte ruser fordi rusene er mange ganger mer effektive enn teiner, og Teineskjær as foreslår derfor at maksimum antall teiner ikke må komme under 300 per båt. Båter som fisker med teiner har

ofte 2 mann om bord. Også Hartvikøy foreslår 300 teiner. LSG viser til at ett av de viktigste suksesskriteriene for å fange og levere en leppefisk av god kvalitet er at den står kortes mulig tid i teinen, normalt kun 2-3 timer. En profesjonell båt med 2 mann setter og trekker lett 200 teiner på denne tiden. En begrensning i antall teiner vil gå utover effektiviteten, lønnsomheten og profesjonaliteten til en slik båt, noe som igjen vil gi en dårligere ressursutnyttelse og dårligere fiskevelferd. Alternativt forslag er å sette en maksimaltid redskapet kan stå i sjøen. LSG mener det er mer formålstjenelig å ha en regulering av type og utforming av redskapet i motsetning til antall teiner og foreslår at det kun blir tillatt å fiske leppefisk med teiner.

6. Transport

Arbeidsgruppens tilråkning

Arbeidsgruppen foreslår at Mattilsynet bes om en uttalelse av hvilke rutiner/vilkår som gjelder for import av leppefisk og omfanget.

Høringsuttalelser

FHL viser til at Havbruksnæringen gjennomførte i 2010 flere registreringer av transport av leppefisk mellom Syd- og Midt-Norge. Havbruksnæringens handlingsplan mot lakselus vil også blant annet se på behovet for manualer for beste praksis knyttet til transport av leppefisk mellom fangststed/oppdrettsted og sjøanleggene. I denne sammenheng vil det være naturlig med en god dialog både med Mattilsynet og Havforskningsinstituttet.

7. Fangstrappertering

Arbeidsgruppens tilråkning

Havforskningsinstituttet oversender et forslag til fangstrappertering til Fiskeridirektoratet så raskt som mulig.

Høringsuttalelser

FHL mener det kan være fornuftig at behovet for fangstrappertering også vurderes i lys av informasjon som kan være nyttig med tanke på transport og bruk av leppefisk i havbruksnæringen. Dette kan blant annet være hensiktsmessig for å sikre sporbarhet og kontroll med leppefisken i hele kjeden fra fangst til og med utsett i merd.

DN støtter behovet for rapportering av fangst av leppefisk, og har forslag til hva rapporteringen minst bør dekke. Kai Thorsen Dalene støtter bruk av referansefartøy.

8. Annet

Nordland Fylkes Fiskarlag mener det må arbeides videre med seleksjonsegenskaper i teiner og ruser. Det bør forskes på seleksjon av art og størrelse, slik at de minste fiskene kommer seg ut av teiner og ruser uten vanskeligheter. Også FHL viser til at det er viktig at det arbeides målrettet med å utvikle sorteringsinnretninger i fiskeredskapene slik at mest mulig undermålsfisk fritt kan svømme ut av fiskeredskapet.

Nordland Fylkes Fiskarlag viser til at leppefisk som har vært brukt til å beite på lakselus i oppdrettsanlegg av sikkerhetsmessige årsaker blir avlivet når annen fisk i oppdrettsanlegget slaktes. Dette fordi leppefisk kan være bærer av sykdommer og parasitter. Nordland Fylkes Fiskarlag viser videre til at det er ikke kjent at leppefisk kan overføre sykdommer og parasitter til laks og ørret. Nordland Fylkes Fiskarlag oppfordrer så sant det er mulig til gjenbruk av leppefisk, for å begrense uttaket.

DN viser til at fiskerne bør ha tilstrekkelig kunnskap i å behandle fangsten på skånsom måte. Havbruksnæringen bør ha kunnskap om å ”overvintre” leppefisk til neste vår, for å redusere unødig forbruk av leppefisk.

Teineskjær as foreslår at der settes større krav til godkjenning av fartøy med hensyn til tank og vannsirkulasjon. HAVdyrkerne viser til at for å sikre overleving av leppefisk og god fiskevelferd, må leppefisken oppbevares i tanker med vannsirkulasjon eller oksygenering fram til leveranse. HAVdyrkerne anbefaler også at en bruker knuteløs lin i rusene.

III. FISKERIDIREKTØRENS VURDERING OG VALG AV REGULERINGSTILTAK

1. Fiskeridirektørens vurderinger knyttet til uttak og bruk av leppefisk

Myndighetene forvalter bestandene på bakgrunn av målsetningen en har for den enkelte bestand. Målsetningene kan variere fra en maksimumsmålsetning om å optimalisere det langsiktige økonomiske utbyttet til en minimumsmålsetning om å sikre det biologiske mangfoldet. Målet om å opprettholde det biologiske mangfoldet, altså å sikre at utøvelsen av fisket verken skal true vedkommende art eller økosystemets funksjonsmåte, ligger i bunn for forvaltningen av alle bestander, men i tillegg har en økonomiske målsetninger for en rekke bestander. Bestander med mål om maksimalt eller høyt langsiktig økonomisk utbytte, krever strengere reguleringer enn bestander en har mindre ambisiøse mål for.

Leppefisker, hovedsakelig berggyllt, bergnebb, grønnnylt og gressgyllt, blir brukt for å fjerne lakselus fra laks og ørret i oppdrett som et alternativ til, eller samtidig med medikamenter. Havbruksnæringen har et akutt behov for leppefisk, og den høye etterspørselen har ført til at prisen fiskerne får for leppefisken har vært svært god. Uttaket av leppefisk har økt betydelig de siste par årene. Leppefisken finnes langs kysten vår, og forskning tyder på at den er stedbunden. Med høyt fiskepress kan bestanden fiskes ned lokalt, men utrydding anses som umulig (Oppsummering fra seminar om leppefisk av 25.11.2010).

Forvaltningsmål for bestandene diskuteres i det årlige reguleringsmøtet om våren, og ble sist diskutert i reguleringsmøtet våren 2010 (sak 5/2010 i sakspapirene til reguleringsmøtet 2. juni 2010). Leppefisk er oppført med forvaltningsmålet ”øke langtidsutbyttet ut over dagens nivå”. Forvaltningen av leppefiskartene kan vurderes som spesiell sammenlignet med de fleste andre artene i bestandstabellen, hvor hovedfokus er på bestandssituasjonen og problemstillinger knyttet til arten som sådan. Uttak og bruk av leppefisk må imidlertid også ses i sammenheng med bruk av leppefisk til avlusing i havbruksnæringen og behovet for å redusere forekomsten av lus for å beskytte villaksbestandene. Lakselus finnes naturlig i

norske farvann, men mengden lus har økt med veksten i oppdrettsnæringen. Lus kan føre til sår, nedsatt vekst og økt mottakelighet for andre sykdommer (Fisken og havet, særnummer 1-2010) og kan påvirke villlaksen og sjørretens reproduksjonsevne og overleving. Bruk av leppefisk er et viktig virkemiddel i arbeidet med bekjempelse av lakselus. Myndighetene skal sikre en bærekraftig og samfunnsøkonomisk lønnsom forvaltning av ressursene, og en må i vurderingen av forvaltningstiltak for leppefisk foreta en samlet vurdering. Den positive effekten bruk av leppefisk har for havbruksnæringen i bekjempelse av lakselus bør derfor også inkluderes når en vurderer hvilke reguleringstiltak som er mest lønnsomme for samfunnet. På sikt kan det derfor bli aktuelt å se nærmere på hvordan forvaltningsmålet for leppefisk er utformet.

En har ikke et så ambisiøst mål som å sikre et maksimalt langsiktig økonomisk utbytte av leppefiskartene. Per i dag har en kunnskap til å drive oppdrett av leppefisk og det finnes fire selskap som driver oppdrett av berggylt. På sikt kan det også tenkes at en, i tillegg til oppdrettet berggylt, klarer å utvikle nye avlusingsmetoder som er effektive og miljøvennlige. Etterspørselen etter villfanget leppefisk vil da bli redusert eller eventuelt falle bort. Samtidig er det i havbruksnæringen et akutt behov nå for alternativer til avlusing med kjemikalier, og bruk av leppefisk er et godt alternativ. DN viser blant annet i sitt hørings svar til at oppformering og spredning av fiskelus ved akvakulturvirksomhet er et av de største problemene akvakulturnæringen står ovenfor og at bruk av leppefisk til avlusing kan være en miljøvennlig og effektiv metode for å redusere antall lus.

Fiskeridirektøren vil vektlegge den positive effekten leppefisk har for å redusere antall lus i sjøen, samtidig som en tar vare på leppefiskartene. Reguleringstiltak innføres derfor primært for å hindre en for høy uønsket bidødelighet i fiskeriet og for å sikre rekruttering. Dette vil legge til rette for at kystflåten kan levere leppefisk til havbruksnæringen og på denne måten opprettholde driftsgrunnlag og sysselsetting i flåten.

Problemstillinger knyttet til flytting av leppefisk, genetikk og smittespredning har vært diskutert i arbeidsgruppen. Internasjonale reguleringer av handel gir havbruksnæringen anledning til å importere leppefisk, og norske myndigheter har trolig ikke mulighet til å forby denne importen ut fra en føre-var betraktning. Gevinsten ved bruk av leppefisk til avlusing er også stor sammenlignet med bruk av kjemikalier og Fiskeridirektøren vil derfor i mindre grad legge vekt på denne problemstillingen ved utforming av reguleringstiltak for 2011.

2. Reguleringer av leppefisk i 2011

Fiskeridirektøren har på bakgrunn av arbeidsgruppens forslag til reguleringstiltak for 2011 og mottatte hørings svar, kommet til at følgende reguleringstiltak samlet sett vil kunne ivareta hensynet både til miljøvennlig avlusing og til en forsvarlig forvaltning av leppefiskbestandene;

Åpningstidspunkt / fredningstid

Kunnskapen om gytetid er begrenset, men en har indikasjoner på at gytningen er temperaturavhengig og gytetiden kan derfor avhenge av hvor på kysten en befinner seg. Formålet med å frede leppefiskartene i gyteperioden er å sikre en videreføring av bestandene

slik at det blir tilgjengelig leppefisk også neste sesong. For fiskerne vil konsekvensene av et åpningstidspunkt avhenge av hvor i landet en fisker, samtidig som åpningstidspunktet har betydning for havbruksnæringens tilgang på leppefisk. Verken arbeidsgruppen eller høringsvarene fremhever *en* åpningsdato (for art eller område) som den optimale, og Fiskeridirektøren har på bakgrunn av en samlet vurdering besluttet å innføre en felles åpningsdato for alle leppefiskartene, men å ha en geografisk differensiert åpningsdato. Tidspunktet fisket etter alle leppefiskartene åpner, blir bestemt av i hvilket fylke en fisker. På Sørlandet (fra grensen mot Sverige til og med Vest-Agder) åpnes fisket etter leppefisk 30. mai, fra Rogaland til og med Sogn og Fjordane settes åpningsdatoen til 20. juni og fra og med Møre og Romsdal til og med Nordland åpnes leppefisket 4. juli.

Minstemål

Minstemål er et virkemiddel som sikrer at en ikke tømmer lokaliteten for leppefisk, men gir mulighet for rekruttering. Siden en ikke har kunnskap til å si ved hvilken lengde leppefiskartene blir kjønnsmoden, har Havforskningsinstituttet anbefalt at minstemålet settes slik at fisk ikke klarer å rømme gjennom noten i oppdrettsanlegget. Flere av høringsinstansene har vist til at en mindre andel av lokalfanget leppefisk i Trøndelag er 11 cm og større, samtidig som det er behov leppefisk under 11 cm i anlegg med smolt. Disse anleggene har nøter hvor som fisk over 8 cm ikke kan rømme ut av. På bakgrunn av innspill i høringen, settes minstemålet på leppefisker til 11 cm, med unntak for leppefisk fisket fra og med Trøndelag og nordover hvor minstemålet settes til 9 cm.

Røkting

Av hensyn til fiskens velferd og for å sikre høy kvalitet og overlevelse, innføres det krav til daglig røkting, med unntak for søn- og helligdager.

Redskapsmengde

Redskapsmengden avhenger blant annet av hvor hyppig redskapen skal røktes. Hørings svar indikerer at redskapsmengden som benyttes i leppefisket varierer avhengig av hvor i landet en fisker. Fiskeridirektøren har valgt å innføre redskapsbegrensning i fisket etter leppefisk i den perioden fisken gyter. I tidsrommet fra 30. mai til og med 3. juli kan manntallsførte fiskere benytte inntil 100 teiner, ruser eller en kombinasjon av disse per fartøy. Fra og med 4. juli er det ingen begrensning på redskapsmengden manntallsførte fiskere kan benytte i fisket etter leppefisk.

Deltakelse

Fiskeridirektøren støtter arbeidsgruppens forslag. Ungdom vil få anledning til å delta gjennom ungdomsfiskeordningen.

Fangstrapporing

Fangstrapporing må starte når fisket åpner, først på Sørlandet fra 30. mai. Forslag til gjennomføring av fangstrapporing må utarbeides i god tid før denne datoen, slik at alt er på plass når fiskerne kan starte fisket.

På bakgrunn av fangstrapporinger og annen informasjon innhentet i 2011, skal arbeidsgruppen evaluere reguleringsopplegget og eventuelt komme med forslag til justeringer for 2012.

2011 er et prøveår, og en vil følge fisket tett for å se hvilke effekter reguleringen har for utøvelsen av fisket og næringen. Fiskeridirektøren er forberedt på å måtte tilpasse reguleringene også underveis i 2011, dersom det skulle vise seg å være behov for dette.

Fiskeridirektøren vil også understreke viktigheten av å ha fokus på fiskens velferd, slik at ressurstapet blir minst mulig. Unødig tap av fisk på grunn av feil håndtering fører til at en tar opp av sjøen langt flere leppefisker enn hva som blir brukt til avlusing. Fiskeridirektøren oppfordrer næringen til å spre kunnskap ved å drive opplæring knyttet tilfangstmetode, fangsthåndtering og flytting slik at en sikrer størst mulig overleving.

På bakgrunn av dette har Fiskeridirektøren besluttet følgende endringer i forskrift om utøvelse av fisket i sjøen (utøvelsesforskriften):

Forskrift om endring i forskrift om utøvelse av fisket i sjøen

Fiskeridirektoratet har den 28. mars 2011 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar § 16 og forskrift 22. desember 2004 nr. 1878 om utøvelse av fisket i sjøen § 98 fastsatt følgende forskrift:

I

I Fiskeri- og kystdepartementets forskrift av 22. desember 2004 nr. 1878 om utøvelse av fisket i sjøen, gjøres følgende endringer:

§ 28 overskrift (endret) skal lyde:

Krav til røkting av garn, teiner og ruser

§ 28 femte ledd (nytt) skal lyde:

Teiner og ruser som benyttes til fangst av leppefisk skal røktes daglig. Bestemmelsen gjelder ikke søndager og helligdager.

§ 28 a Særskilt krav til røkting av teiner og ruser til fangst av leppefisk (ny) skal lyde:

Personer som skal fiske leppefisk med teiner eller ruser med fartøy som ikke er merkeregistrert må ha særskilt tillatelse fra Fiskeridirektoratets regionkontor. For at slik tillatelse kan gis må det foreligge en leveringsavtale med godkjent kjøper.

§ 33 overskrift (endret) skal lyde:

Redskapsbegrensning og fangstdyp ved fangst av krabbe, hummer, kongekrabbe og leppefisk

§ 33 fjerde ledd (nytt) skal lyde:

I fisket etter leppefisk kan det fra et merkeregistrert fiskefartøy ikke benyttes mer enn 100 teiner og ruser til sammen i tidsrommet 30. mai til og med 3. juli. Redskapsavgrensningen gjelder også når samme person eller de samme personene benytter flere fartøy.

§ 34 overskrift (endret) skal lyde:
Fredningstid for kveite, breiflabb, uer og leppefisk

§ 34 fjerde ledd (nytt) skal lyde:

Det er forbudt å fiske leppefisk med teiner og ruser i følgende områder i følgende tidsrom:

På kyststrekningen fra grensen mot Sverige til og med Vest-Agder fra og med 1. april til og med 29. mai.

På kyststrekningen Rogaland til og med Sogn og Fjordane fra og med 1. april til og med 19. juni.

På kyststrekningen Møre og Romsdal til og med Nordland fra og med 1. april til og med 3. juli.

§ 43 nr. 35 (nytt) skal lyde:

Leppefisk

11 cm

Leppefisk fisket i Trøndelag og Nordland

9 cm

II

Denne forskrift trer i kraft straks.